

Одржан традиционални сабор на Дукљи на Томину недјељу

На темељима древне Диоклитије (Дукље) јуче, у недјељу коју наша Света Црква обиљежава у спомен на Светог апостола Тому, чијом се сумњом доби нова потврда чудесног и спасоносног Христовог Васкрсења, одржан је традиционални црквено-народни сабор.

Божанствену литургију служили су подгорички свештеници: старјешина Цркве Св. Њорђа под Горицом, протојереј Мирчета Шљивачанин и старјешина Цркве 42 новомученика момишићка, јереј Павле Божовић, а након прочитаног Јеванђеља сабраном народу Божијем, празничним словом поуке, обратио се о. Павле Божовић.

Он је, говорећи о значају и ове, крајње људске, потребе за потврдом једног спасоносног догађаја какав је Христово Васкрсење, коју је тражио апостол Тома – ријечима да ће вјеровати само ако метне прсте своје у Христове ране од клинова – истакао да смо сви ми, на крају, ипак само људи, те да је Богу то

познато, па човјеку, по великој снисходљивости Својој, не узима за гријех константну неопходност доказивања нечег тако очигледног као што је Он сам и Његов домострој спасења.

Отац Павле је, на крају свог обраћања, додавши да је вјера темељ човјековог живота, све присутне сјетовао и на то да је сва суштина вјеровања, заправо врло једноставно објашњена ријечима самог Господа који каже: "...блажени који не видјеше а вјероваше (Јн. 20, 29)".

По завршетку Свете службе Божије, окупљенима се обратио протојереј Мирчета Шљиванчанин, рекавши да онако како се Господ јавио својим ученицима, тако куца и на свачије срце чекајући да се оно за њега отвори, а та сила Христовог Васкрсења која све преображава, свједочи се и нама овдје.

"Има ли бољег мјеста гдје можемо видјети да је сила Васкрсења Христовог неуништива, него ово свето мјесто на коме смо се окупили? Све оно што је било од људи на овоме мјесту, оно је пропало зубом времена и најездом освајача, али оно што је Христово, то је остало", рекао је и подсјетио да је на овом мјесту некада у 4. и 5. вијеку била велика хришћанска заједница и колико је времена прошло и шта се све у свијету догађало, а истина Христовог васкрсења је остала и доноси нове родове и плодове, а најљепши род је народ Божији. "Овдје нам се показује да је сила Божија неуништива, да је истина Христова неуништива, да је вјера неуништива и да овдје, гдје се у 4. и у 5. вијеку служила Божанствена литургија, хвала Богу се и данас служи", нагласио је и додао да захваљујући Митрополиту Амфилохију и ми се скупљамо овдје и показујемо да је и за нас Христос страдао и васкрсао и без обзира на историјске прилике које су се овдје догађале, сјеме Христог Васкрсења све обнавља и преображава, те ће тако и нас увијек преображавати да будемо бољи људи и да се у љубави и слози сабирамо на Светој литургији.

"Диван је ово сабор и да Бог да да сваке године бива све бољи и све љепши, да нас што више дође", рекао је и захвалио оцу Владимиру Милуновићу, домаћину сабрања, који је наставио дјело својих претходника. Отац Мирчета је такође свима пренио благослов Митрополита Јоаникија, који је ових дана у Светој земљи и помиње нас у својим молитвама.

Уприличен је празнични културно-умјетнички програм који је започео рецитацијом Пиперске здравице, коју је извео сабрат братства парохије пиперске, Игор Миличковић. Недуго затим, услједила је свечана бесједа коју је, пред сабранима у славу Божију и част Светог апостола Томе, говорио

професор философије Дарко Ненадовић.

Бесједу професора Дарка Ненадовића преносимо у цјелости:

Часни Оци, Оче Владимире, драга браћо и сестре, богољубиви скупе, Христос Васкрсе!

Ево нас у првој недељи послје Васкрса, названој још бијела или нова недеља. И не без разлога нова, јер се послје Васкрса у овом дану први пут понавља и као да обнавља, велики празник Васкрсења Христовог. Тог догађаја који нам свима осмисли живот и показа шта је Бог и шта је човјек, или ко је Бог и ко је Човјек.

А изненађење је бити човјек. И то-двоструко изненађење: даташћу у овом свијету, и задаташћу која се пред њим ставља. Повјерити неком задатак значи вјеровати у његову способност, потенцијал да га испуни. А ко то повјерова у човјека? Ко, овој секунди у времену даде могућност прогреса? И то не прогреса чија је последња ријеч смрт, као једина наша извјесност у овоземаљској равни; прогреса који је афирмација те смрти. Јер сва наша чињења су борбе са смрћу као последњим одговором, и тестаментом који су нам оставили наши преци. Нема мира са оваквим тестаментом, и оваквим прогресом. Но само је један вјечни прогрес, и само један у свим временима може да умири човјека, и да га спаси да се не уруши под теретом наследства смрти – то је Богочовјек Христос.

И ево данашњег дана, осмог дана од Васкрса, који у нашем богословљу има један есхатолошки, будући карактер. Ово је дан пуноће и Царства Божијег. Управо у овај дан се завршава празновање Пасхе, и стога ћемо и овај осми дан назвати антипасхом или малим Васкрсом. Но данас слаavimo и неустрашивог Апостола Тому. Апостола који људски и богочежљиво посумња: „Нећу веровати док не метнем прста свога у рану од клинаца, и док не метнем руку своју у ребра његова, нећу веровати. Не, ја нисам слеп, и хоћу да проверим.“ Ево људске сумње и тежње за сверазумијевањем и свесазнањем. Мучна је та тежња људска. Ма колико се трудио да нађе Архимедову тачку која би му била чврст ослонац, човјек у томе не успијева, и осјећа да му она стално узмиче, да нема постојаног закључка, и да мора све поново провјерити. Вођен елементарном потребом за разумијевањем и знањем он тражи начин за достизање истине. Својим ставом „Нисам слијеп, хоћу да провјерим“ Апостол Тома као да узима дистанцу од „Предмета истраживања“; као да се одмиче од њега да би га боље сагледао. Ово заузимање позиције дистанце имплицира једно отуђење које се може

детектовати у самом чину истраживања. У том чину он као да се одваја од Апостола и од Христа. Али то његово тренутно одвајање није на „смрт и осуду“ већ на поновно сједињење у пуноће вјере. Он је тражио доживљај пуноће вјере и формулише своје „Вјерујем“ и кроз тај последњи чин чулног свједочења. Но овим чином он није бачен назад у смртни свијет, већ је бачен назад себи, па ће да каже: „Господ мој, и Бог мој“. Могло би се рећи: ни краће тврдње, ни снажнијег свједочанства. У тој једној краткој реченице је сажета сва пуноћа његовог „Вјерујем“. То постаје фундамент, темељ пута ка обожењу, ка Θεωσις.

А тај пут је могућ за све нас, и сви смо позвани. Он би се могао схватити као један стајајући ход – ход ка обожењу и преображају, преумњењу – metanoia, али и као једно стајање на вјечним Божанским истинама. Тако и наша традиција, то јест наше сјећање, је постављено на тим вјечним истинама. И овај град, ова стара и древна Дукља, је наша традиција и наш дубоки коријен. Наш културни, духовни корпус. Наше утемељење везано за антику и Византију, за хеленску културу и Хришћанство. А шта је култура до философија, религија и умјетност. Наша традиција се заснива на тој култури, на тим носећим стубовима исконског европског човјека. Човјека који као мислеће биће има задатак да тумачи себе, и тражи орјентир у свијету, али и коме разум у срцу станује. Јер се човјек не исцрпљује само у разуму; о томе и свједочи цјелокупна историја рода људског. Још је Демокрит предвидио да ће дух узимајући од чула своје аргументе покушати да их порази, али ће његова пobjеда бити његов пораз. Модерни човјек је напустивши античку и средњовјековну контемплацију покушао да „вјером у науку“ стигне до саморазумијевања. Експеримент је замијенио теорију, а теорија је постала хипотеза чија се истина доказује експериментом. Знања као информације које је колектовао не само да нису разбистриле слику, већ су га гурнуле у својеврсну парализу бескрајне анализе. Препознавши своју позицију, ако је уопште и постао ње свјестан, човјек бјежи безмјерном раду као забораву мучне стварности, настављајући да вјерује у даљи прогрес људског друштва. Он као у Кафкином „Сеоском љекару“ има тешку рану, а преглед потврђује да је здрав. Ипак је болестан, али треба пронаћи и признати рану, а то је тежак процес смоосвешћења који неминовно укључује бол од којег модерни човјек бјежи као од најопасније пошасте. Склањајући се од мучног стања он излаз види у забораву, у полусвјесном инертном животу – „ради се, живи се“.

Одговор на човјекове сумње и питања тешко да може доћи само са неба, а још теже искључиво са земље, већ се он крије у небоземном дулазиму постављеном у основи човјековог бића. Другим ријечима, нити античким

(Платоновим) Богом, нити (Ничеовим) супериорним натчовјеком можемо мјерити и рјешавати човјека, већ само и једино Богочовјеком. Богочовјечански пут представља пут индивидуације, пут преображаја и вјечног узрастања у безмјерну мјеру Богочовјека Христа. Човјек је дат и задат Христом; дат на земљи а задат за вјечност, са свим својим слабостима и врлинама. Јер без ове задатости, и без овог пута шта је људски прогрес до „окретање у концентричним круговима у оквиру смрти као последње реалности“ рекао би наш Свети Јустин Ћелијски. Дакле, људски прогрес може бити само прогрес бесмртношћу. Ријешен Богочовјеком Христом, човјек обухвата свој живот у свакој димензије и рјешава своју кризу на Богочовјечански начин. Ово рјешење га преображава дајући му неопходну мјеру да не заблуди и заврши у самоуништење.

У наставку програма, вјерујећем народу Божијем, окупљеном на темељима ове древне светиње, црквишту Светог апостола Томе, обратио се и домаћин сабрања, парох пиперски јереј Владимир Милуновић. Он је, у самом уводу, подсјетио да је овај црквено-народни сабор започео и обновио блаженог спомена Митрополит Амфилохије. "На његов пастирски позив сви смо се одазвали и здушно га прихватили, у томе, врло јасно, читавајући Вољу Божију", рекао је отац Владимир Милуновић.

Парох пиперски је истакао и да се, самим сјећањем на овог духовног горостаса, ми већ обавезујемо да чувамо завјете које нам је оставио у аманет. "Али, ево, данас када се сјећамо његовог дјела и тога што је он урадио, морамо имати на уму да, на тај начин, већ преузимамо на себе одговорност одржања оних завјета које је он положио и на које смо ми призвани и позвани да одржимо и да се, у то име, овдје окупљамо", истакао је парох пиперски, јереј Владимир Милуновић.

Програм је настављен изведбама духовних пјесама и рецитација које су припремила и уприличила дјеца подгоричких школа вјеронауке, уз богату трпезу љубави за коју су се побринули домаћин сабрања, Симон Стаматовић уз подршку Црквеног одбора села Рогами, на челу са Баном Ђуровићем и Бранком Рајковићем.

mitropolija.com